

ninger, som den høitærede Minister ansøgte med Hensyn til de Endringsforslag, der ere stillede til § 2, da kan jeg heller ikke ret indsee Bøghen af disse Betænkkeligheder. Den ærede Minister meente, at det vilde være at aabne Veien for de Personer, som vi netop gjennem § 2 ønskede at sikkre os imod, men jeg troer ikke, at det vil blive Tilfældet. Naar den høitærede Minister navnlig ansøgte det Exempel, at naar man sluttede en Convention med Mecklenburg, saa vilde alle Tydsfere ad den Wei kunne komme ind i Landet uden Pas, saa troer jeg egentlig ikke, at man behøver at frygte for, at de vilde vælge denne Wei; men hvad der forekommer mig at være klart, det er, at Regjeringen vistnok overhovedet ikke bør slutte nogen Convention af den Art, som § 2 omtaler, med nogen enkelt tydsk Stat, i alt Fald ikke forinden vi have faaet ordnet det Spørgsmaal, der saalænge har staaet under Forhandling, om de almindelige Betingelser, under hvilke de skulle tage deres Undersaatter tilbage fra Danmark. Forinden, forekommer det mig, at man aldeles ikke bør slutte nogen saadan Overenskomst med nogen enkelt tydsk Stat, og under den Forudsætning seer jeg ikke, at der vil kunne fremkomme nogen Vanskelighed ved at antage § 2 med de stillede Endringsforslag. Naar den høitærede Minister dernæst ansøgte, at de Conventiøner, man var i Begreb med at slutte med fremmede Stater, og navnlig med Nederlandene, alene angik danske Undersaatter, og at man vanskelig vilde kunne faae dem til, at ogsaa Rejsende, der ankom fra Danmark, skulde være frie for Pas, saa at man ved at antage Endringsforslaget under Nr. 2 vilde umuliggjøre en Overenskomst med disse Stater, da maa den høitærede Minister have overseet, at der, hvis Endringsforslaget vedtages, vil komme til at staae „danske Undersaatter eller herfra ankommende Personer“; det er altsaa nok, naar de ere een af Delene, og der kan følgerig dertil ikke ligge nogen Hindring for en Overenskomst med Nederlandene, fordi de kun vilde aabne deres Stat for Personer, der ere danske Undersaatter. Denne Grund finder jeg altsaa heller ikke at være af nogen afgjørende Betydning. Naar den høitærede Minister endelig berørte de Vanskeligheder,

som Vedtagelsen af Endringsforslaget vilde medføre med Hensyn til Hertugdømmerne, saa var det mig heller ikke aldeles klart, hvori disse vilde ligge. For det Første er der jo, saavidt jeg skjønner, ikke nogen Nødvendighed for, at Bestemmelserne skulle være affurat de samme for Hertugdømmerne som for Kongeriget, og dernæst forekommer det mig heller ikke, at der for Hertugdømmernes Vedkommende kunde være nogen Vanskelighed ved at vedtage denne Bestemmelse, idet jo nemlig Hertugdømmerne ogsaa ganske vist vilde afslutte sig mod de Personer, som komme fra de Lande, der gjøre Vanskeligheder med Hensyn til igjen at modtage deres Undersaatter. Det, der imidlertid er aldeles afgjørende imod at stemme for Regjeringens Udkast i den Form, hvori det foreligger, er, at det bliver et af To, enten aldeles upraktisk, nemlig hvis man virkelig vil undersøge, om Vedkommende ere hjemmehørende i noget af disse Lande, thi det vil da være langt lettere at forshue sig med Pas end at skaffe sig Beviis for, hvor man har hjemme, og det forekommer mig, at man ialtsald burde stille Sagen saaledes, at de Personer, der maatte ønske det, kunne bruge Pas istedetfor den Legitimation for at være hjemmehørende et vist Sted, som Loven nu fordrer, eller ogsaa maatte man tage Vedkommendes Erklæring om at være hjemmehørende i det eller det Land for Fyldest uden nærmere Undersøgelse, og da vilde jo netop ganske sienesynlig Veien være aabnet for de Personer, som man vil udelukke, idet jo alle de, der ankom fra Tydskland, vilde udgive sig for at være hjemmehørende i et af disse Lande, Storbritannien eller Sverrig-Norge, for at komme herind i Landet uden Pas. En af disse to Ting forekommer det mig nødvendig maa indtræde, og jeg kan derfor ikke skjønne, at det er muligt at vedtage Lovforslaget, som det foreligger, hvorfor jeg fremdeles maa inderere samtlige Endringsforslag, navnlig det under N. 1.

Justitsministeren: Med Hensyn til Endringsforslaget under Nr. 1 var det netop, jeg paaviste, hvorledes en eventuel Overenskomst med en enkelt nordtydsk Stat vilde komme til at bevirke, at alle de Vanskeligheder og Ulei-